

Politisk ledelse af forebyggende arbejde: radikalisering og voldelig ekstremisme

Anja Dalgaard-Nielsen

Stanford University og Institut for Strategi, Forsvarsakademiet

Min baggrund:

- ▶ Chef, Institut for Strategi, Forsvarsakademiet
- ▶ ”Affiliate”, Stanford University’s Center for International Security and Cooperation. Forskningspecialer: Terrorisme og terrorbekæmpelse.
- ▶ Tidligere afdelingschef i PET. Ansvarsområder: Analyse og forebyggelse.

Program:

- Hvorfor radikalisering? Hvorfor exit?
- ”Community resilience” som strategisk pejlemærke i den lokale forebyggende indsats?
- Hvad er ”community resilience”?
- Hvem og hvad skaber lokal modstandskraft mod radikalisering: Et eksplorativt studie af TrygFonden og analysevirksomheden Certa.
- Hvad skal der til lokalpolitisk?

Radikalisering og exit

Radikalisering

- ▶ Kontekst: Den militante fortælling om verden. ”Islam er under angreb. Vi må forsvare os.”
- ▶ Sociale processer og forhold: Ståsted, identitet, fællesskab og gruppedynamikker.
- ▶ Individuelle forhold/sårbarheder: Søgen efter mening, spænding, mulighed for at ”gøre en forskel.”

Exit

- ▶ Ideologien slår revner (dobbeltmoral eksponeret, voldens menneskelige ofre, fjendebillede krakelerer).
- ▶ Grupper og ledere er dysfunktionelle.
- ▶ Forhold på individniveau (at blive ældre, at få ansvar for familie, ønsket om en karriere og et normalt liv).

”Resilience” som strategisk pejlemærke i den forebyggende indsats?

- ▶ ”Et systems evne til at genvinde ligevægten i kølvandet på en forstyrrelse.”
- ▶ ”Et lokalsamfunds evne til at vedblive at fungere i modgang, genetablere en normalitet, finde løsninger og blive klogere, herunder iværksætte forebyggende tiltag, der kan mindske risikoen for, at problemet opstår på ny.
- ▶ Stigende politisk interesse i ”community based solutions” og ”community resilience” i den engelsktalende verdens radikaliseringsbekæmpelsesindsats.
- ▶ Men hvad vil det egentlig sige? Næsten ingen forskning der ser på ”community resilience”/radikalisering.
- ▶ TrygFonden og Certa: Hvem og hvad skaber lokal modstandskraft mod radikaliserings og hvordan kan den lokale modstandskraft styrkes?

Faktorer med betydning for lokalsamfundets modstandskraft:

Økonomisk og menneskelig kapital forstået som mængden af og diversiteten i de uddannelsesmæssige og andre menneskelige kompetencer og evner, der er relevante i forhold til at skabe for eksempel økonomisk vækst, samt mængden og diversiteten i de økonomiske ressourcer, som et lokalsamfund råder over (Pfefferbaum et al. 2007: 351; Norris et al. 2008: 137).

Social kapital forstået som eksistensen af (Amit & Fleischer 2005: 94) stabile tillidsbaserede relationer og netværk, herunder netværk til myndigheder, omfanget af positiv interaktion i netværket og graden af gensidighed i interaktionerne (Ahmed et al. 2004: 402; Chenoweth & Stehlik 2001: 52; Pfefferbaum et al. 2007: 351; Norris et al. 2008: 138-139). (Sampson et al. 1996, 918)

Muligheder for og omfang af borgerengagement i frivillige foreninger og sammenslutninger, for eksempel sportsklubber, beboerforeninger, nabohjælpsgrupper etc. (Amit & Fleischer 2005: 89, 91; Pfefferbaum et al. 2007: 350).

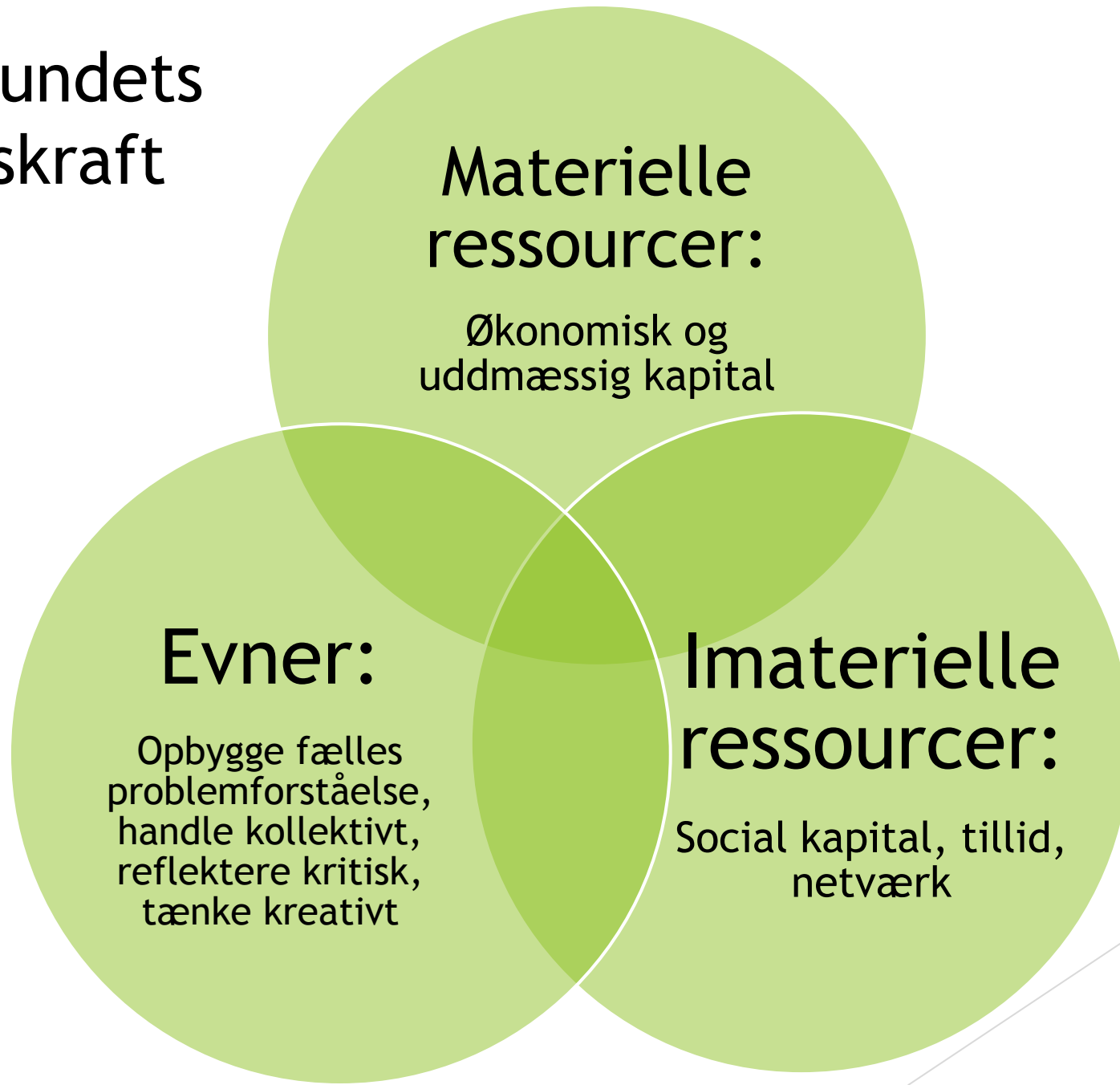
Oplevelsen af at være et fællesskab, herunder oplevelsen af at have fælles interesser og værdier, en fælles opfattelse af, hvem "vi" er, hvilke værdier "vi" står for, og hvor "vi" er på vej hen (Durodie 2005: 5; Pfefferbaum et al. 2007: 350).

Evnen til at opbygge en fælles forståelse af udfordringer og mulige løsninger, herunder evnen til at samle informationer og analysere dem, samt tilstedeværelsen af informationskilder, der er tillid til (Pfefferbaum et al. 2007: 352; Norris et al. 2008: 140).

De lokale aktørers evne til at nå til enighed om mål og metoder, løse konflikter, træffe beslutninger, og føre dem ud i livet (Brown & Kulig 1996/1997: 33).

De lokale aktørers evne til kritisk refleksion, til at lære og tilpasse måder, hvorpå man forstår problemer og reagerer på dem, herunder evnen til at finde kreative løsninger på nye eller uventede problemer (Godschalk

Lokalsamfundets modstandskraft

Kort om studiet:

- ▶ Desk study + 39 kvalitative interviews.
- ▶ Fokus på tre områder: Gellerup, Vollsmose, Mjølnerparken.
- ▶ Bred udforskning af aktører/forhold med betydning for modstandskraft.
- ▶ Bl.a. en tentativ indplacering af aktører ift påvirkningskraft/evne til at ”nå ind” sat i forhold til vilje/faglige forudsætninger for at agere ift radikalisering.

FOKUS

Vilje og/eller faglige forudsætninger

	MINIMAL	LAV	MODERAT	SIGNIFIKANT
SIGNIFIKANT	<ul style="list-style-type: none">• Anti-radikalisering-enheder	<ul style="list-style-type: none">• SSP• Lokalt Politi	<ul style="list-style-type: none">• Religiøse fællesskaber	<ul style="list-style-type: none">• Hjemmet• Familie
MODERAT	<ul style="list-style-type: none">• Øvrige sociale myndigheder	<ul style="list-style-type: none">• Frivillige foreninger	<ul style="list-style-type: none">• Væresteder og klubber	<ul style="list-style-type: none">• Nære venner• Mentorere
LAV	<ul style="list-style-type: none">• Lokale restauranter	<ul style="list-style-type: none">• Boligforeninger• Små forretningsdrivende	<ul style="list-style-type: none">• Sociale platforme	<ul style="list-style-type: none">• Skole og uddannelse
MINIMAL	<ul style="list-style-type: none">• Handelsstandsforening	<ul style="list-style-type: none">• Biblioteker	<ul style="list-style-type: none">• Arbejds-tilknytning	<ul style="list-style-type: none">• Naborelationer

- AFGØRENDE EFFEKT
- BETYDELIG EFFEKT
- UNDERSTØTTENDE EFFEKT
- SPORADISK EFFEKT
- INGEN EFFEKT

PÅVIRKNINGSKRAFT

Lokalpolitisk ledelse af forebyggende indsatser

- ▶ *Priorité: Overvej, hvor yderligere antiradikaliseringsindsatser er bedst investeret: Ved at myndighederne gives flere beføjelser og ressourcer, eller ved indsatser der søger at understøtte civilsamfundsaktører, herunder familiernes vilje og evne til at forebygge radikaliserings og voldelig ekstremisme?*
- ▶ *Ud på den anden side af skranken: Ansatte ved lokale myndigheder skal ud af forvaltningskontorerne og ud i lokalområderne, så der opbygges gensidigt kendskab tillid.*
- ▶ *Borgervendte rådgivningsinitiativer om radikaliserings og ekstremisme skal være til stede og blive mere synlige i de lokalområder, de gerne vil stå til rådighed for.*
- ▶ *Insister på, at nationale politikker, love og regler skal give plads til, at lokale aktører kan tænke nyt og differentiere tilgangen til enkeltpersoner. Radikaliserings og voldelig ekstremisme er sammensatte og dynamiske fænomener, og den individuelle variation kan være stor fra sag til sag. Det lokale handlerum kombineret med faglighed og fokus på problemstillingen bliver derfor afgørende.*

